

ΟΧΙ ΝΑ ΤΑ ΞΕΧΝΟΥΜΕ

Στο φύλλο 19.883 (του Σαββάτου 6 Ιανουαρίου 1979) της καθημερινής πρωϊνής εφημερίδας της Θεσσαλονίκης «Μακεδονία» (στη στήλη «ή Θεσσαλονίκη και ο κόσμος») δημοσιεύεται το ακόλουθο σχόλιο από τον τακτικό συνεργάτη της εφημερίδας «Ο Βόρειος», με άφορη σχετικό σημείωμα της λαμπρής φίλης της Κύπρου κ. Χρυσάνθης Ζιτσαίας:

Η κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ Ζιτσαία, γνωστή από την προσφορά της στην ποίηση εκφράζει τα αισθήματά της για τους αδελφούς μας στην Κύπρο, όπως μάς τα φουρνώνουν με τις έκδηλώσεις τους για τις γιορτές, και σε μία επιστολή της τονίζει: «Αφού σάς ευχήθω, υγεία και χαρά για τον νέο χρόνο 1979, θα επανέλθω σε ένα θέμα, με το οποίο είχα απασχολήσει την έκλεκτη στήλη σας και πριν από τρία χρόνια. Έρχεται και πάλι μόνο του στο προσκήνιο, τις δικές του αυτές μέρες, το ίδιο όπως και τότε καιτό, έντονα τυραννικό κι υποβάλλει τη δραματική του πραγματικότητα. Έτσι είναι, έφ' όσον τίποτε δεν άλλαξε. Είναι οι ευχετήριες κάρτες που φθάνουν από την τολύπαση, αγωνιζόμενη Κύπρο. Όσα εικονίζουν μιλούν εύλωπτα μόνα τους και τα λίγα λόγια που τις συνοδεύουν δίνουν την έκταση του κοικού που ακόμα — αλίμονο — διακονίζεται. «Χριστούγεννα κι ακόμα μιά χρονιά στην μαύρη του Άτιλλα καταχνιά». Δυό απλοί στίχοι, από το χέρι κάποιου ποναμένου, που όμως λένε τόσα πολλά. «Θέλω να πάω στο σπίτι μου» γράφει ένα δεκάχρονο αγόρι, κάτω από τη ζωγραφιά, που μόνο του τη ζωγράφησε, καθισμένο έξω από το προσφυγικό αντίσκηνο. Μια άλλη, παριστάνει το νησί κοιμένο στην μέση, κι επάνω το περιστέρι, με το κλαδί της ελιάς να μη θρίσκει που να τ' άκουμπήσει. Κάτω οι προφητικοί στίχοι του Παλαιά: «Ακόμα ή μοίρα της όργης, (ή μοίρα όλων των έμορφων) ξεσπάει και καταλεί». «Εύχες για έλευθερία και ειρήνη για τον καινούργιο χρόνο» μάς εύχοντα δυό παροπνευμένα αδελφάκια, ανάμεσα από ά-

γκαθερά συρματοπλέγματα. —Εύχαριστούμε χρυσά μας παιδιά και του χρόνου να γιορτάσετε στο σπίτι σας και στο χωριό σας — Η «μάννα πρόσφυγα με τα όρφανά της» μάς υπενθυμίζει πώς 200.000 ψυχές στην Κύπρο είναι ακόμα ξεσπιτωμένες. Έργα, από τους πιο διακεκριμένους Κύπριους καλλιτέχνες, με αξιώσεις καλλιτεχνικές, ως τα πιο άδξεια από το χεράκι του μικρού μαθητή, πάνω στο ίδιο θέμα, που καιει και φλογίζει όλους, τα ίδια εκφράζουν, αλλά και την ίδια άμεση συγκλονιστική συγκίνηση προκαλούν. Είναι ο «Κύκλος της καταγγελίας», ή «Πικρή μαρτυρία», ή «Σκληρή πραγματικότητα». Η «μάννα του άγνωσμένου» με τη φωτογραφία του χαμένου παιδιού στο χέρι και τα σφιγμένα χείλη. Έπειτα είναι τα όμαδικά μηνύματα από τα προσφυγικά σωματεία «Άδούλωτη Κερύνεια», «Έλευθερη Κυθρέα» «Λύκειο Έλληνίδων Άμμοχώστου» σε μιά άναπαράσταση της αγωνιστικής εκείνης πορείας των γυναικών, το 1975, με παγκόσμια συμμετοχή και το πανσθρόπινο περιεχόμενο. Πόσα και πόσα, που δεν έξιστορούνται και δεν περιγράφονται, και που δεν πρέπει, όχι — προς Θεού — να τα ξεχνούμε, αλλά ούτε καν ν' αρχίζουμε να το συνηθίζουμε. Τελειώνω με τα λόγια μιάς ώραίας κάρτας που έχει ψηλά το άστρο της Βηθλεέμ, και κάτω γράφει: «Δικαιοσύνη και ειρήνη στην Κύπρο», σαν εύχή, σαν αίτημα, σαν πόθο, από μέρος όλων μας.

Ο Βόρειος

